

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

7012/10

ODENSE AARSKURSUS
FOR LÆRERE

LÆSEAARET 1942—43

VED
AXEL E. NIELSEN
FORSTANDER

1943

POUL HVIDHJELM'S BOGTRYKKERI
ODENSE

Skoledirektør
Chr. Høirup
in memoriam

Det var med dyb Smerte og Vemod, vi den 19. Februar modtog Budskabet om Skoledirektør Chr. Høirups Død. Kun faa Aar fik han Lov at virke i sin fremskudte Stilling i fynsk Skoleliv, men hans Arbejde satte dybe Spor — ogsaa uden for hans egentlige Embedsomaade, og vi lærte ham at kende som en Mand, der med Interesse og Hjertervarme omfattede hver enkelt, han kom i Berøring med.

Fra 1941 var han Odense Aarskursus' repræsentative Formand, der med utrættelig Iver arbejdede for, at Skolens Arbejdere kunde staa bedst muligt rustet og gaa med størst mulig Glæde til Opgaverne i Skolen.

Større var dog Skoledirektør Høirups Indsats for et organiseret Samarbejde mellem alle Provinsens Lærerkursus. Det var paa hans friske Initiativ, at dette Samarbejde kom i Stand, da Lejligheden bød sig, og han blev den ledende Mand i Samarbejdet. Det var af uvurderlig Betydning, at danske Provinskursus havde en Mand af hans Format i Spidsen, da de søgte Forhandling med Undervisningsministeriet og Statens Lærerhøjskole om Statsanerkendelse og Statstilskud. Hans Maal var, at Provinsens Kursus maatte faa Anerkendelse til alle Fag, og at Statsunderstøttelsen maatte blive saa rundelig, at Undervisningen paa Provinsens Kursus kunde blive vederlagsfri, som den er det paa Statens Lærerhøjskole. Han naaede ikke at se disse Maal virkeliggjort, men han gjorde de første vanskelige Skridt, og paa hans Forarbejde vil der blive bygget videre.

Alle Vegne, hvor Skoledirektør Høirup havde et Tilsyn at udøve, gjorde han det nænsomt; hellere end at inspicere og kritisere vilde han hjælpe og støtte.

Han var os som en stor, god Broder, der altid vidste Vej.

Ære være Chr. Høirups Minde.

Almindelige Oplysninger

Odense Aarskursus for Lærere oprettedes af Lærerkredsene 32 og 32 C i 1934 under Navnet Odense Lærerkursus. Kursus var da nærmest en Organisering af den Videreuddannelse, som Odenselærerne hver for sig arbejdede paa. Lærere og Lærerinder fra hele Fyn har dog altid været velkomne paa Kursus.

Under 8. November 1940 har Undervisningsministeriet anerkendt Odense Aarskursus som berettiget til i Fagene Engelsk, Tysk og Fransk at give en Undervisning svarende til den, der meddeles paa Statens Lærerhøjskoles 1. Aarskursus i disse Fag, saaledes at der for Kursister, der har gennemgaaet Undervisningen paa tilfredsstillende Maade, udstedes Vidnesbyrd, der giver Adgang til at søge Optagelse paa Statens Lærerhøjskoles 2. Aarskursus og Fjernstudiekursus i de nævnte Fag. Endvidere har Ministeriet under 15. Marts 1941 anerkendt Odense Aarskursus som berettiget til i Faget Sløjd at give en Undervisning svarende til den, der meddeles paa en af de anerkendte Sløjdskolers Begynderkursus, og den 27. April 1942 har Ministeriet midlertidigt ændret Reglerne for Sløjdskolernes 2. Kursus saaledes, at dette nu ogsaa kan tages uden for Sløjdskolerne. Endelig har Ministeriet den 8. Maj 1942 godkendt, at der ved Odense Aarskursus oprettes et Skolekøkkenkursus omfattende samme Undervisningsstof og Timeantal som Undervisningen paa de Seminarier, hvor Skolekøkkengerning kan træde i Stedet for Speciallæsning.

Med denne ministerielle Anerkendelse er Odense Aarskursus ikke længere Odenselærernes Kursus. Dets Virkekreds er nu Odense og Assens Amter med Købstæder, og Kursusledelsen er i 1941 ændret saaledes, at Bestyrelsen bestaar af 8 Medlemmer; de to Lærerkredse i Odense vælger hver eet Medlem; Omraadets øvrige Lærerkredse vælger to Medlemmer; Kursisterne vælger ligeledes to Medlemmer. Endvidere tiltrædes Bestyrelsen af Skoledirektøren i Odense og Amtsskolekonsulenten. Bestyrelsen ansætter en lønnet Forstander og vælger to Revisorer, en for Landkredsene og en for Bykredsene.

Kursusbestyrelsen

Bestyrelsen bestaar af Amtsskolekonsulent Christoffer Hansen, der efter Skoledirektør Høirups Død fungerer som Formand, Kommunalærer Henning B. Andersen, Odense, Kommunalærerinde Fru Karen Andersen, Odense, Førstelærer Kaj Hauge, Aarup, Førstelærer Carl Madsen, Viby, Kommunalærerinde Frk. Karen Madsen, Odense, og Kommunalærer Axel E. Nielsen, der fra 1941 er ansat som Forstander. Til Revisorer er valgt Førstelærer Rosenlund, Ravnebjerg, og Kommunalærerinde Frk. Lilly Svane, Odense.

Betaling for Undervisning

Kan Tilskuddene fra Stat, Amt og Kommune ikke dække alle Driftsomkostninger, indbetaler Kursisterne gennem maanedlige Bidrag, hvad der maatte mangle.

Kursisternes Bidrag erlægges maanedsviis forud.

Indmeldelse og Udmeldelse

Almindeligvis er Indmeldelse til et Kursus bindende for hele Seminariet. Skriftlig Udmeldelse kan dog ske i Semestret, naar særlige Grunde taler derfor, men maa da ske med fuld Maanedes Varsel.

Aarets Arbejde

Lærere ved Kursus

Følgende Lærere har i Aar været knyttet til Odense Aarskursus: Adjunkt Gunnar Andersen (Tysk og Latin), Organist Arne Berthelsen (Sang), Lektor E. Beyer (Kemi), Adjunkt Niels Foged (Erhvervsgeografi og Biologi), Kommunalærer Frode Frandsen (Tegning), Adjunkt Aage Grønkjær (Fransk), cand. mag. E. Halager (Engelsk), Adjunkt Frk. Kamma Hetman (Fransk), Kommunalærer M. Holbraad (Sløjd), Adjunkt Jørgen Hæstrup (Dansk), Adjunkt J. Jepsen (Tysk), Kommunalærer A. M. Jensen (Sløjd), Adjunkt M. Møller Jørgensen (Matematik), Kommunalærerinde Frk. I. Meyland-Smith (Skolekøkken-gering), Adjunkt Otto Nielsen (Engelsk og Fransk), Adjunkt H. L. Skjødt (Svensk).

Under Adjunkt Frk. Hetmans Sygdom er Undervisningen paa Fransk I blevet besørget af Adjunkt Grønkjær.

Ved Læseaarets Slutning fratræder cand. mag. E. Halager sine Timer ved Kursus, idet han har faaet Ansættelse som Adjunkt og Inspektør ved Handelshøjskolen i Esbjerg. Kursusledelsen takker Hr. Halager for fremragende Undervisning i de forløbne Aar.

Kursistantal

Paa 21 Kursus er indmeldt 183 Kursister.

I de enkelte Fag er der gennemgaaet følgende:

Dansk.

Adjunkt Jørgen Hæstrup. 3 Timer ugentlig.

Dansk Litteratur efter 1870 med Litteraturhistorie og Litteraturprøver. Som Grundlag har væsentlig været anvendt Falckenstjernes Litteraturudvalg III og enkelte Værker. De i 1. og 2. Læseaar endnu ikke gennemgaaede Afsnit af dansk Sprogs Udvikling er gennemgaaet efter Oxenvad: Vort Sprog.

Svensk.

Adjunkt H. L. Skjødt. 1½ Time ugentlig.

Lærebøger: Olaf Holst: 10 Timer i Svensk. Samme: Lighed og Ulighed mellem de nordiske Sprog. I. Svensk-Dansk. Samme: Svensson og Sørensen, svensk-danske Dialoger. Selma Lagerlöf: Tösen från Stormyrtorpet. Strindberg: Den romantiske Klockaren på Rånö. Reling og Hasselberg: Svensk Ordliste og Sprogbeskrivelse. Ved Gennemgang af en svensk Avis har Deltagerne faaet Kendskab til svensk Nutidsprog.

Svensk Lydlære og Grammatik er indøvet i Hovedpunkter. Svensk Ordforraad er systematisk forøget. Hovedpunkter af svensk Betydningslære. Den historiske Sammenhæng mellem Dansk og Svensk er blevet understreget, naar Mulighed forelaa. Evne til at forstaa talt Svensk er blevet indøvet ved Kursuslederens Oplæsning af repræsentative Sprogprøver paa svensk Prosa — Geografi, Historie, Litteratur — og Poesi. Gennem Øvelser har Deltagerne opnaaet korrekt svensk Udtale paa de væsentligste Punkter, uden at der dog er lagt Vægt paa andet end teoretisk Kendskab til svensk Tonegang.

Engelsk I.

Adjunkt Otto Nielsen. 3 Timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus S. 38—90 til Oplæsning, Oversættelse og Taleøvelse.

Egekvist og Helweg-Møller: 50 engelske Realeksamensopgaver samt Ad. Hansen: Engelsk Stiløvelse for Realklassen Stk. 1—6 er brugt til Oversættelse til Engelsk, dels skriftlig, dels mundtlig. 1 Stil om Ugen.

Engelsk II.

Cand. mag. Erik Halager. 3 Timer ugentlig.

A Modern English Omnibus S. 66—123 (Uddrag af R. C. Sherriff: The Fortnight in September). Thackeray: Vanity Fair (Uddrag ved V. E. J. Andersen). Lydlære efter Otto Jespersen: Engelsk Fonetik, og til praktisk Indøvelse er benyttet sammes Engelske Lydskriftstykker. F. Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for Gymnasiets øverste Klasser, Stk. 1a—17a skriftlig, Stk. 1b—17b mundtlig. Realia efter Bøgholm and Lawrenson: Modern England. Grammatik efter Jespersen: Engelsk Grammatik for Tale- og Skriftsproget.

Engelsk III A.

Adjunkt Otto Nielsen. 4 Timer ugentlig.

Afsluttet Gennemgang af Tennyson: Enoch Arden; Browning: Pippa Passes, Pope: The Rape of the Lock, Cowper: The Task, I. Desuden repeteret Jespersens Fonetik og Litteraturhistorie efter W. H. Hudsons Bøger. 1 Stil om Ugen, dels efter Brusendorff og Bodelsen: 70 engelske Stile, dels frie Udarbejdelser paa Engelsk, dels Faglærereksamenstile, Oversættelse og fonetisk Transskription.

Engelsk III B.

Cand. mag. Erik Halager. 3½ Time ugentlig.

Der er gennemgaaet følgende:

Værker: Shakespeare: The Merchant of Venice. Swift: Gullivers Travels. Galsworthy: Loyalties.

Litteraturhistorie: Sir Archibald Strong: A Short History of English Literature (til Addison og Steele).

Realia: Bodelsen: The Government and Institutions of England. Bøgholm and Lawrenson: Moders England.

Grammatik: Jespersen: Engelsk Grammatik for Tale- og Skriftsproget.

Fonetik: Jespersen: Engelsk Fonetik S. 1—97. Til praktisk Indøvelse er benyttet Jespersen: Engelske Lydskriftstykker, og Deltagerne har foretaget fonetiske Transskriptioner.

Stiløvelser efter Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser for Gymnasiets øverste Klasser og Brusendorff og Bodelsen: 70 engelske Stile. Desuden har Deltagerne skrevet Opgaver paa Engelsk over litetrære Emner i Tilknytning til de gennemgaaede Værker.

Tysk II.

Adjunkt Gunnar Andersen. 3 Timer ugentlig.

Ricarda Huch: Der Fall Deruga S. 2—198. S. Sigtryggsson: Deutsche Kultur- und Charakterbilder S. 7—84. Gad og Moe: Tysk Stiløvelse S. 1—30; 101—119. E. Kaper: Tysk Fonetik. Samme: Kortfattet tysk Sproglære § 128 — ud.

Tysk III.

Adjunkt J. Jepsen. 3 Timer ugentlig.

Mundtlige og skriftlige Stiløvelser efter Gad og Moe: Tyske Stiløvelser til Gymnasiebrug — og efter Dietrich Petersen: Tyske Studentereksamensopgaver II. Grammatik efter Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Goethe: Die Leiden des jungen Werthers. Werner Beumelburg: Kameradschaft. Hans Fallada: Kleiner Mann — was nun? (Udvalg).

Fransk I.

Adjunkt Frk. Kamphaus. 3 Timer ugentlig.

Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog S. 1—51 + den dertil knyttede Grammatik.

Fransk II.

Adjunkt Otto Nielsen. 3 Timer ugentlig.

Nielsen og Hoffmann: Fransk Begynderbog S. 55—81 og 94—111. Hjælpeverber og regelmæssige Verber er læst og repeteret efter N. Chr. Niensens Stiløvelser. Gennemgang af uregelmæssige Verber er paabegyndt.

Fransk III.

Adjunkt Otto Nielsen. 3 Timer ugentlig.

Jung: Fransk Læsebog S. 49—59 og 112—141. N. Chr. Niensens Skolegrammatik. Verber er repeteret efter N. Chr. Niensens Stiløvelser. Vokaler og Konsonanter er gennemgaaet paa Grundlag af Nyrops Fonetik.

Fransk for viderekomne.

Adjunkt Aage Grønkjær. 2 Timer ugentlig.

Anatole France: Le Crime de Sylvestre Bonnard, godt 50 Sider. Pronominer og Verber efter N. Chr. Nielsen: Fransk Skolegrammatik. Stiløvelser efter N. Chr. Nielsen: Franske Stiløvelser.

Latin.

Adjunkt Gunnar Andersen. 2 Timer ugentlig.

Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog Stk. 1—46.

Erhvervsgeografi.

Adjunkt Niels Foged. 2 Timer ugentlig

Hellner og Humlum: Geografi for Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Linie er gennemgaaet eksaminatorisk.

Biologi.

Adjunkt Niels Foged. 2 Timer ugentlig

Indledningskursus i biologiske Forsøg og Ovelser (ca. 2½ Maaned). Derpaa eksaminatorisk Gennemgang af Jessen og Schiønning: Biologi for Gymnasiet.

Matematik.

Adjunkt M. Møller Jørgensen. 3 Timer ugentlig.

Analytisk Geometri, Differential- og Integralregning efter Julius Petersens System ved Albert Kristensen. Der er regnet ca. 8 Opgaver pr. Uge, dels fra Bøgenes Opgaver, dels fra Eksamensopgaver til Faglærereksamen.

Kemi.

Lektor E. Beyer. 1½ Time ugentlig.

Paa Grundlag af Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet er gennemgaaet: Organisk Kemi, Atomteorien og en Del af Metalernes Kemi, alt i saa vid Udstrækning som muligt belyst med Demonstrationsforsøg.

Kridttegning.

Kommunelærer Frode Frandsen. 1½ Time ugentlig.

Gennem Øvelser ved den sorte Tavle blev der givet Vejledning i Kridttegningens Teknik, herunder Farvning og Skyggelægning. Endvidere blev der gennemgaaet Eksempler paa Fagillustration inden for de forskellige Fag (Botanik, Naturhistorie, Historie og Geografi).

Sang.

Organist Arne Bertelsen. 1½ Time ugentlig.

Sangkursus har været baseret paa Hørelære og Stemmelægning med særligt Henblik paa Arbejdet i Skolen og med et elementært Kursus i Kordirektion som Afslutning.

Som Materiale har været benyttet bl. a. 1. Hæfte af Gunnar Heerups: „Melodilæsning“, Korsange fra „Folke- og Skolemusik“ (Aargang I Hft. 1) samt Gymnasiesangbogen.

Fortsætterkursus i Dansk Skolesløj.

Kommunelærerne M. Holbraad og A. M. Jensen. I alt 200 Timer.

Kursus afholdtes i Sommerferien 1942. Undervisningsstof og Timetal har været som paa Dansk Sløjdscoles 2. Kursus.

Sløjdsinspektør G. F. Krog Clausen har gennem Sløjdsinspektør G. Galatius, København, ført Tilsyn med Kursus. Ved Kursus' Slutning afholdtes Eksamen under Sløjdsinspektør Galatius' Ledelse. De 18 Deltagere opnaaede her Gennemsnitsresultatet $mg \times (5,22)$.

Skolekøkkengerning.

Kommunelærerinde Frk. I. Meyland Smith og Lektor E. Beyer.

I alt 200 Timer.

Første Halvdel af Kursus (200 Timer) afholdtes i Sommeren 1942. Sidste Halvdel afholdes i Sommerferien 1943. Kursus omfatter samme Undervisningsstof og Timetal som Undervisningen paa de Seminarier, hvor Skolekøkkengerning kan træde i Stedet for Specialelæsning (praktisk Husgerning, Næringsmiddellære, Varekundskab og Kemi).

Regnskab for Odense Aarskursus 1942—43

Indtægter			Udgifter		
Beholdning ved Aarets Begyndelse.....	4085	73	Lærerløbninger.....	9519	00
Indbetalt af Kursisterne	4482	02	Forstanderløb	600	00
Tilskud fra Staten	500	00	Lys og Rengøring.....	409	25
Tilskud fra Odense Amts Skolefond 1943-44	4000	00	Telefon, Tryksager, Porto m. m.....	304	92
Tilskud fra Odense Kommune	1825	00	Beholdning ved Aarets Slutning.....	4120	01
Indvundne Renter	60	43			
	14953	18		14953	18

Odense, den 15. Maj 1943.

Axel E. Nielsen

Regnskabet er revideret og fundet i Overensstemmelse med Bilag. Kassebeholdning og Bankbog forevist.

Odense, den 28. Maj 1943.

Lilly Svane

Ravnebjerg, den 29. Maj 1943.

P. Rosenlund